

Сценарій Свята рідної мови, присвячений Міжнародному дню рідної мови та дню народження Лесі Українки

Тема: *«Збережемо наш скарб – рідну мову».*

Обладнання: вислови про мову, плакати, малюнки, присвячені рідній мові, стенд «Леся Українка – геніальна донька українського народу», декорації для інсценізації легенди, гуморесок, віршів про мову, уривка з «Лісової пісні» та драми Ю. Щербака «Сподівання».

Хід свята

(Звучить пісня «Як у нас на Україні»)

I ведучий. Доброго дня шановні гості та учасники нашого заходу! Вітаю Вас на світлому святі, яке зібрало нас у цьому залі, святі традицій народних, пісень вольних, мови рідної.

Рідна мова – це мова, що першою засвоюється дитиною і залишається зрозумілою на все життя. Рідною прийнято вважати мову нації, мову предків, яка пов'язує людину з її народом, з попередніми поколіннями, їхніми духовними надбаннями.

II ведучий.

Мово моя українська,
Батьківська, материнська,
Я знаю тебе не вивчену –
Просту, домашню, звичну,
Не з-за морів покликану,
Не з словників насмикану.
Ти у мені із кореня,
Поле мені наговорена,
Дзвоном коси прокована,
В чистій воді смакована,
Болем очей продивлена,
Смутком багать продимлена,
З хлібом у душу всмоктана,
В поті людським намокнута,
З кров'ю моєю змішана
І аж до скону залишена

В серці моїм. Ти звеш сюди

Добрих людей до бесіди.

I ведучий. Міжнародний день рідної мови, проголошений Генеральною конференцією ЮНЕСКО в листопаді 1999 року, відзначається щороку з лютого 2000 року для сприяння мовній і культурній різноманітності.

21-го лютого всі народи Землі відзначають Міжнародний день рідної мови. За недовгий час свого існування воно вже стало традиційним, адже це один з тих днів, коли кожен має змогу відчутти себе частиною свого великого народу.

Заснування Дня рідної мови має велике значення, адже за оцінками фахівців, із понад 6000 мов, які нині існують у світі, значна частина перебуває під загрозою зникнення у найближче десятиріччя. Щороку повністю перестають вживатися близько десяти мов. Для того, щоб мова не зникла, за свідченням науковців, необхідно, щоб нею спілкувалися принаймні сто тисяч людей.

II ведучий. В Україні цей день відзначається з 2002 року, коли з метою зміцнення державотворчої функції української мови, сприяння вільному розвитку і використанню російської, інших мов національних меншин України Президент України підписав відповідне розпорядження про відзначення Міжнародного дня рідної мови.

I ведучий. Історія цього свята йде з Пакистану, де півстоліття тому, 21 лютого 1952 року, було вбито п'ятьох студентів, які мали зухвальство виступити за надання бенгальській мові статусу офіційної. Зрештою, після визвольної війни, в 1971 році, східна частина Пакистану виокремилась в незалежну державу Бангладеш зі своєю мовою.

II ведучий. Ми – українці, перестали цінувати свою мову. А вона, між іншим, визнана всім світом однією з наймелодійніших.

I ведучий. А що в нас залишилось сьогодні від тієї солов'їної мови наших дідів та прадідів?

II ведучий. Залишилось небагато, та й то лише в пам'яті. В повсякденні ж нас заповнили як не русизми, так американізми. Ми намагаємось вживати нові модні словечки, нехтуючи славними українськими відповідниками. Чому? Бо так круто, стильно. Так ми здаємось розумнішими, самим собі здаємось. А хотілося б знати, що про нас думають ті ж американці, коли ми ламаючи собі язика, намагаємось вимовити те, чого і в природі нашій нам не закладено?

I ведучий. Мова – це символ народу. Отож, шановне панство, пропоную хоча б один день на рік спілкуватися нашою рідною мовою (для кожного своєю), аби зберегти її хоча б для кількох наступних поколінь.

Відомий український письменник XIX ст. Панас Мирний писав: «Найбільше і найдорожче добро кожного народу – це його мова, ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподівання, роздум, досвід, почування».

Спробуйте уявити один день свого життя без мови: ось ви прокинулись, мовчки одягаєтесь, снідаєте, йдете до школи. А тут? Мовчазні учні походжають широкими коридорами – і ні з ким не сперечається, не розповідає про вчорашні пригоди... Стоїть мертва тиша. Лунає дзвоник. Ви тихенько заходите в клас, сідаєте за парту. А що далі? Підручник у вас немає, бо немає писемної мови. Вчитель мовчить. Чи змогли б ви в таких умовах стати фармацевтом, акушером, медсестрою?

Отже, мова – найважливіший засіб спілкування. Життя без неї уявити неможливо, це «найбільше і найдорожче добро, кожного народу».

II ведучий. А коли з'явилась мова? У якого племені чи народу? Де? За яких обставин? Протягом віків вчені намагалися відповісти на ці питання.

I ведучий. У сиву давнину навіть проводилися жорстокі експерименти.

Так історик Геродот (VI-V ст. до н.е.) розповідає, що єгипетський фараон Псамметих наказав тримати новонароджених дітей без спілкування з людьми, їм давали їжу, але з ними не розмовляли: фараон хотів дізнатися, яким буде перше слово, що вони вимовлять і дочекався. Це було щось схоже на «бекос» (діти пробелькотіли його, побачивши хліб). Фригійською мовою це буцім-то означало «Хліб». Фараон зробив висновок, що найдавнішою мовою є фригійська, а за нею з'явилась єгипетська.

II ведучий. Під впливом християнської релігії виникла думка; що першою мовою була давньоєврейська, а від неї походять всі інші. Адже, за Біблією, всі люди – нащадки Адама, а він розмовляє саме цією мовою.

В 60-ті роки нашого сторіччя з'явилась думка про те, що людина запозичила звуки мови у тварини. Науковці вивчали «мову» бджіл, гусей, дельфінів, вовків, комах (наприклад, польових коників), порівнювали їх з людською.

I ведучий. Можливо, колись в майбутньому вчені зможуть відповісти на питання, як виникла мова, яка була першою, які звуки, слова з'явилися спочатку, які – пізніше.

Але одне зрозуміло: мова виникла тоді, коли вже були племена, причому майже кожне плем'я мало свою мову. У сусідніх племен мови були ще близькими, але що далі одне від одного жили племена, тим більше відрізнялися їхні мови.

II ведучий. У Новій Гвінеї ще й до сьогодні збереглося близько 620 мов, в Індії – 845. За свідченням Геродота, скіфські племена, що в давнину жили на землях України, розмовляли сімома мовами. Тому й з'явилися в українській мові, як і в багатьох інших, різні слова, що називають одні й ті ж предмети.

I ведучий.

Які чудесні барви у нашій рідній мові,

Які відтінки різні від Сейму аж по Сян!

У Києві говорять інакше, ніж у Львові, —

І чорногуз, і бусол, лелека і боцян...

Так наче називаєш різновиди лелек ти,
А це лиш різні назви, синонімічний ряд.
А є ще риси мови, що звуться діалекти:
Де говори місцеві на дещо інший лад.
На Київщині (в Липках) взуття зовуть обувка,
А огірок звичайний в Чернігові — гурок,
А кошик на Поліссі (в Іванкові) — кошувка,
І назви, і вимова різняться що не крок.

Д. Білоус

II ведучий. А які племена жили на території України?

Древляни, поляни, русичі...

Отже, наша мова успадкована від мов племен, що населяли Київську Русь.

Але ж коли вона виникла? Точної відповіді на це питання немає. В IX ст. було винайдено письмо, складена слов'янська азбука (Кирило і Мефодій були її авторами). Але володіли нею спочатку церковнослужителі. З'явилась писемна церковнослов'янська мова. За записами цією мовою ми можемо приблизно визначити, коли ж з'явилась українська мова – очевидно, ще до XI ст.

Сучасна українська літературна мова остаточно склалася на початку XIX ст. Зачинателем її був І. Котляревський, а основоположником – Т. Шевченко.

I ведучий. Загальна кількість носіїв української мови – більше 43 млн. чоловік.

Всього на землі налічується, за одними даними, приблизно 5 тис. мов, за іншими – близько 3 тисяч. Ними розмовляє далеко не однакова кількість людей: китайською мовою, наприклад, говорять понад 800 млн., російською 240 млн. Українська мова належить до слов'янської групи мов, яку традиційно ділять на східнослов'янські, західнослов'янські південнослов'янські. Наша рідна мова, російська та білоруська є східнослов'янськими.

II ведучий.

Колискова

Материнська ніжна мово!

Мово сили й простоти, –

Гей, яка ж прекрасна Ти!

Перше слово – крик любові,

Сміх і радість немовляти –

Неповторне слово «Мати» –

Про життя найперше слово...

Друге слово – гімн величний,
Грім звитяг і клекіт орлій, –
Звук «Вітчизни» неповторний
І простий, і предковичний...
Ну, а третє слово – «Мила»
Буря крові, пісня рвійна
І така, як пах любистку,
І така, як мрійка мрійна...
Перейшов усі світи я –
Є прекрасних мов багато,
Але першою, як Мати,
Серед мов одна лиш ти є.
Ти велична і проста.
Ти стара і вічно нова.
Ти могутня, рідна мово!
Мово – пісня колискова.
Мово – матері уста.

І. Багрянний

І ведучий. «В уяві моїй мова завжди живе поряд з піснею, сестрою її рідною, навічно злитими, здруженими уявляються мені як дві вільнокрилі птиці, – мова і пісня. Бо ж наша мова – як чарівна пісня, що вмщує в собі і палку любов до вітчизни, і ярий гнів до ворогів, і волелюбні думи народні, і ніжні запахи рідної землі. А пісня – це найдобріша, найвиразніша мова», – говорив П. Тичина.

Тож ми переходимо до I сторінки нашого свята, яка називається «Українська пісня – бездонна душа народу».

II ведучий. Українська мова і пісня. Вони супроводжують людину з перших до останніх хвилин життя. Пісня – душа народу, це його краса і доброта. Українська мова вважається однією з наймилозвучніших мов у світі. На одній міжнародній конференції було названо три мови, які є найкращими для співу: італійська, українська, грузинська.

300 тисяч пісень склала Україна цією мовою.

І ведучий. Пісня – це трепетне серце народу, його крила. Пісня існує стільки ж, скільки існує людина. Навіть легенда така є.

(Інсценізація легенди. Додаток № 1)

II ведучий. Нелегка доля української пісні. Вона була разом із народом і в будні і в свята. Тож згадаємо її сьогодні, віддамо шану українській народній пісні.

Народна пісня – голос невсипущий,
Душі людської вічне відкриття.
Вона ніколи, як і хліб насущний,
Не вийде з моди сушого життя.

(Учні виконують українські народні пісні)

I ведучий. *II сторінку нашого свята ми присвятили творчості українських поетів і гумористів.*

II ведучий. «Народна поезія України – апофеоз краси. Український народ проніс через століття рабства й неволі дорогоцінне багатство свого генія», – говорив Максим Горький.

Традиції народу продовжили українські письменники, поети. Красою їхнього слова ми зачаровуємося, читаючи поетичні твори Т. Шевченка, Лесі Українки, Ліни Костенко, І. Франка...

(Учениця читає вірш «Рідна мова» В.Самійленка. Додаток № 2)

I ведучий. Серед учасників нашого свята є ті, хто пробує свої сили в поезії. І хай вони не будуть поетами, але прагнення прилучитися до таїни творення, до світу художнього слова, пізнати секрети поетичної творчості заслуговують на повагу.

(Учениця читає власний вірш «Рідна мова»)

II ведучий. А який тонкий та дотепний український гумор! Наш народ захоплювався не тільки лірикою, а й любив дошкульне слово чи добродушний сміх. Я думаю, що нікого не залишають байдужими гуморески П. Глазового, Остапа Вишні...

(Читання та інсценізація гуморесок П. Глазового. Додаток № 3)

I ведучий. **Останню сторінку нашого свята** ми присвячуємо 139 річниці з Дня народження геніальної доньки українського народу – **Лесі Українки**, яка народилася 25 лютого 1871 року в Новограді-Волинському.

«Довго щирими словами до людей промовлятиму я»

II ведучий. А зараз я пропоную вам пригадати деякі віхи життя і творчості Лесі Українки у формі вікторини.

(Проводиться вікторина для учнів. Додаток №4)

I ведучий. Які ж заповіді залишила нам Леся Українка, спадкоємцям і слави, і страждань українського народу?

– Бути з народом, любити народ. Виховувати в собі дух волі і незалежності. Творити ідеали, які б служили народові.

Настанови Лесі Українки поетичними рядками виклав наш славний земляк В. Грабовський у своїй поезії «Лесин заповіт».

Учень читає «Лесин заповіт» (уривок).

Я вас одне хотіла попрохати:
Ви ревно бережіть пісень красу.
Як хтось почне від горя задихатись,
Вони нове дихання принесуть.
В пустелі й горах, в бурі стоголосі
Снагу шукала в рідних я піснях.
Моє життя із ними почалося
І відлетить із ними на вустах.
Все найдорожче візьме час безжальний,
Пребуде тільки пісня. З роду в рід,
Із Яроня, з-під Любара, і то зі Звягеля,
Де я вродилася на білий світ.

II ведучий. «Я в серці маю те, що не вмирає!», – говорила устами своєї героїні Мавки Леся Українка. Саме своїми поезіями, героями своїх творів живе поетеса серед нас. І сьогодні на наше свято завітали герої її драми «Лісова пісня» – Мавка і Лукаш.

(Інсценізація уривку із «Лісової пісні»)

I ведучий. Нелегким було життя Лесі Українки. Але вона все стерпіла, все винесла на своїх плечах. Феноменальна жінка. Вона не тільки не зламалася, вона переплавила своє безмежне горе у вогні творчої фантазії, яка допомагала їй створити свої шедеври в майбутньому.

(Інсценізація уривку за твором Ю. Щербака «Сподіватись». Додаток №5)

Вчитель. Що є найцінніше в житті кожної людини? Рідна мати, рідна земля, рідна мова. У рідному слові початок усіх початків людського буття. Пам'ятаймо завжди про це, бережімо, плекаймо, збагачуймо, примножуймо красу рідної мови. Людина, яка забула свою мову, не живе, а існує.

Тож побажаємо всім українцям, що свято бережуть українське слово – щастя, натхнення, добра, миру, світлого майбутнього, живіть повноцінним життям, досягайте вершин, адже у ваших руках доля нашої країни.

На цій оптимістичній ноті дозвольте завершити наше свято.

Всього вам найкращого! Дякуємо всім, хто брав участь у його підготовці.

Хай вам щастить!

Додаток № 1

Інсценізація легенди

Автор. Якось Бог вирішив наділити дітей світу талантами.

Бог. *(Вищує таланти, якими може наділити і роздає надписи).*

- Елегантність і краса *(підходить дівчина з надписом на грудях – Франція).*
- Любов до господарювання *(– Угорщина).*
- Дисципліна і порядок *(– Німеччина).*
- Владність *(– Росія).*
- Здатність до торгівлі *(– Польща).*
- Хист до музики *(– Італія).*

Автор. Обдарувавши всіх, підвівся Бог зі святого трону і раптом побачив у куточку дівчину. *(Вона була боса, одягнута у вишивану сорочку, руса коса переплетена синьою стрічкою, а на голові багрянців вінок з червоної калини).*

Бог. Хто ти? Чого плачеш?

Дівчина. Я – українка, а плачу, бо стогне моя земля від пролитої крові та пожеж. Сини мої на чужині, на чужій роботі, вороги знущаються з удів та сиріт.

Бог. Чого ж ти не підійшла до мене раніше? Я всі таланти роздав. Як же зарадити твоєму горю?

(Дівчина хотіла йти, та Бог, піднявши правицю, зупинив її.)

Бог. Є у мене неоціненний дар, який уславить тебе на цілий світ. Це – пісня!

Дівчина. Щиро дякую і з радістю приймаю цей дар! *(Дівчина вклоняється низенько).*

Автор. З ясним обличчям і вірою понесла дівчина пісню в народ. І з тих пір наша славна Україна вважається найкрасивішою, найспівучішою країною світу!

(Дівчина співає пісню)

Додаток № 2

«Рідна мова» В.Самійленко

Діамант дорогий на дорозі лежав, –
Тим великим шляхом люд усякий минав,
І ніхто не пізнав діаманта того,
Йшли багато людей і топтали його.
Але раз тим шляхом хтось чудовий ішов,
І в пилу на шляху діамант він знайшов.
Камінець дорогий він одразу пізнав,
І додому приніс, і гарненько, як знав,
Обробив, обточив дивний той камінець,
І уставив його у коштовний вінець.
Сталось диво тоді: камінець засіяв,
І промінням ясним всіх людей здивував,
І палючим огнем кольористо блищить,
І проміння його усім очі сліпить.
Так в пилу на шляху наша мова була,
І мислима рука її з пилу взяла.
Полюбила її, обробила її,
Положила на що усі сили свої,
І в народний вінець, як оправу, ввела,
І, як зорю ясну, вище хмар піднесла.
І на злість ворогам засіяла вона,
Як алмаз дорогий, як та зоря ясна.
І сіятиме вік, поки сонце стоїть,
І лихим ворогам буде очі сліпить!
Хай же ті вороги поніміють скоріш,
Наша ж мова сія щогодини ясніш!
Хай коштовним добром вона буде у нас,
Щоб і сам здивувався в могилі Тарас,
Щоб, поглянувши сам на творіння своє,
Він побожно сказав: «Відкіля нам сіє?!»

Додаток № 3

Інценізація вірша «Як би тобі, доню...»

(Діалог матері та дочки. Обидві у вишиванках)

Мати:

Як би тобі, доню, в світі не було,
Не скупись ніколи людям на добро.
Бо і так доволі хтось насіяв зла,
І холонуть душі наші без тепла.

Донька:

Забувають діти мову матерів.
Глянь, від того болю світ аж посірів.
Стогне від розпуки зранена земля,
І сивіти стала матінка моя.

Мати:

Доню моя, доню, синьоока зірко,
У житті буває солодко і гірко.
Як би твої очі не манили зваби,
Не посміє вчинити Батьківщині зради.
Не посміє зламати гілку калинову –
Сиротою станеш, як забудеш мову.
Можеш призабути запах рути-м'яти,
Але рідну мову мусиш пам'ятати.
Можеш не впізнати голосу діброви,
Та не смій зректися маминої мови!

Інценізація гуморески П. Глазового «Кухлик»

Автор:

Дід приїхав із села, ходить по столиці.
Має гроші – не минає жодної крамниці.
Попросив він:

Дід:

– Покажіть кухлик той, що з краю.

Продавщиця:

– Что? Чево? Я не панімаю.

Дід:

– Кухлик люба покажіть, той, що з боку смужка.

Продавщиця:

– Да какой же кухлік здесь, если это кружка.

Автор:

Дід у руки кухлик взяв і нахмури́в брови:

Дід:

– На Вкраїні живете й не знаєте мови.

Автор:

Продавщиця теж була гостра та бідова.

Продавщиця:

– У меня есть свой язык, ни к чему мне мова.

Автор:

І сказав їй мудрий дід:

Дід:

– Цим пишатися не слід,
Бо якраз така біда в моєї корови:
Має, бідна, языка і не знає мови.

Інценізація гуморески П. Глазового «У трамваї»

(Звук від їжджаючого трамвая.

У салоні трамвая на проході стоять тісно пасажири)

Автор:

У трамваї повно.

I пасажир:

Что ви за народ?

Впереді слободно, проході вперьод!

II пасажир:

Ти чево, чувішка, прьосся на носок?

Опупела, что лі? В голове песок?

III пасажир:

Нікакїх пойнятїй об культуре нет.

Убері свой локоть, он же как шкілет.

IV пасажир:

Дама в полосатом, топай веселей!
Трудно ж протолкаться, как среди джунглей.

II пасажир:

Ти, піжон у шляпе, глазом не косі!
Здесь тебе невдобно? Єздяй у таксі.

IV пасажир:

Да протрі гляделкі, коріш дорогой!
Ти же мне на тухлю лезеш сапогой.

V пасажир:

Что ти строиш хаханькі, будто не причом?
Я же тібя спрашую русским языком!

Автор:

Так, бува, в трамваї здоровань гука.
А у нього мова, чуєте, яка?
І, либонь, гадає лобуряка той,
Що російську знає, як той Лев Толстой.

Інценізація гуморески П. Глазового «Кто шумел?»

Автор:

В ресторані кийвськiм
Питає директор:

Директор:

– Кто шумел здесь – контрольор,
Ревізор, інспектор? –

Автор:

Кухар каже:

Кухар:

– Ето тіп
В вишiтой рубашке
По-українскi мораль
Резал нашей Машке.
Распекал: «Ваш борщ такий.

Що не можна їсти».

Директор:

– Розжірелі, стервеци,
Націоналісти.

П. ГЛАЗОВИЙ – «КРАСОТУЛЬКИ»

У крамницях, у пивницях –
Дуськи, Муськи, Люськи.
Ти до них – по-українськи,
А вони – по-руськи.
Станеш глянеш: мамо рідна,
Господи мій, Боже!
Наяложене, патлате,
На чортяку схоже,
Стан свинячий, погляд вовчий
І усмішка кінська...
Нащо таким красотулькам
Мова українська?

ПАВЛО ГЛАЗОВИЙ – «ЗАМОРСЬКІ ГОСТІ»

Прилетіли на Вкраїну
Гості із Канади.
Мандруючи по столиці,
Зайшли до райради.
Біля входу запитали
Міліціонера:
– Чи потрапити ми можем
На прийом до мера? –
Козирнув сержант бадьоро.
– Голови немає.
Він якраз нові будинки
В Дарниці приймає. –
Здивуванням засвітились

Очі у туриста.
– Ваша мова бездоганна
І вимова чиста.
А у нас там, у Канаді,
Галасують знову,
Що у Києві забули
Українську мову. –
Козирнув сержант і вдруге. –
Не дивуйтесь, – каже. –
Розбиратися у людях
Перше діло наше.
Я вгадав, що ви культурні,
Благородні люди,
Бо шпана по-українськи
Розмовлять не буде.

Додаток № 4

Літературна вікторина за творчістю Лесі Українки

1. Коли і де народилася Леся Українка?
2. Назвіть справжнє прізвище Лесі Українки.
3. У якому віці почала читати Леся Українка?
4. Ким доводиться Лесі Українці Олена Пчілка?
5. У скільки років Леся Українка написала свій перший вірш, як він називався і кому був присвячений?
6. Скільки братів і сестер мала Леся Українка і як їх звали?
7. Чому Лесі Українці довелося відмовитися від гри на фортепіано?
8. Скільки мов знала Леся Українка?
9. У якому році вийшла перша збірка Лесі Українки і як вона називалася?
10. Як перекладається назва вірша Лесі Українки «Contra spem spero»?
11. Де і коли була написана драма-феєрія «Лісова пісня»?
12. За скільки днів була написана драма-феєрія «Лісова пісня»?
13. Кому з героїв Лесі Українки належать слова: «Ні! Я жива, я буду вічно жити! Я в серці маю те, що не вмирає!»
14. Де і коли померла Леся Українка?
15. Де поховано поетесу?
16. Скільки років з Дня народження Лесі Українки відзначаємо у цьому році?

Додаток № 5

(Інсценізація уривку за твором Ю. Щербака «Сподіватись»)
(Леся у глибині сцени читає свого вірша)

«Порвалася нескінчена розмова»

Нічка тиха і темна була,
Я стояла, мій друже, з тобою;
Я дивилась на тебе з журбою,
Нічка тиха і темна була...
Вітер сумно зітхав у саду.
Ти співав, я мовчазна сиділа,
Пісня в серці у мене бриніла;
Вітер сумно зітхав у саду...
Спалахнула далека зірниця.
Ох, яка мене туга взяла!
Серце гострим ножем пройняла...
Спалахнула далека зірниця...

Драматург. На дорогах свого нелегкого життя Леся зустріла незвичайну людину – Сергія Мержинського.

У 1897 році в Ялті Лариса Петрівна познайомилась із Сергієм Костянтиновичем Мержинським. Він закінчив Київський університет, був дуже освіченою й цікавою людиною, громадським діячем (соціал-демократом), шанувальником театру, робив переклади з англійської мови. Працював на залізниці в Мінську. Через хворобу приїхав лікуватись на курорт. У Лесі з Сергієм було дуже багато спільного в поглядах на життя...

Дружба з Мержинським принесла їй оптимізм, але водночас і відчай. Оптимізм, бо вона в цій дружбі знайшла підтвердження своїм мистецьким і суспільним поглядам. Відчай, бо бачила, що її хворого друга чекає трагічний кінець...

Сергій Лесю не кохав, а поважав як друга. Вона це розуміла, і не влаштовувала істерик, а навіть допомагала йому писати листи його коханій. Сама нездорова, ледве поправивши своє хитке здоров'я після Берлінської операції, вона всупереч волі батьків перебуває у Мінську, щоб у найважчий час бути біля «дорогого друга»...

(Звучить класична музика. Леся читає вірш)

Все, все покинуть, до тебе полинуть,
Мій ти єдиний, мій зламаний квіте!
Все, все покинуть, з тобою загинуть,
То було б щастя, мій згублений світе!
Стать над тобою і кликнуть до бою
Злую мару, що тебе забирає,
Взять тебе в бою чи вмерти з тобою,
З нами хай щастя і горе вмирає.

(Леся сідає за стіл. Читає отриманого листа.)

Леся. Твої листи завжди пахнуть зів'ялими трояндами, ти, мій бідний, зів'ялий квіте! Легкі, тонкі пахощі, мов спогад про якусь любов, минулу мрію. І ніщо так не вражає тепер мого серця, як сії пахощі, тонко, легко, але неодмінно нагадують вони мені про те, що моє серце віщує і чому я вірити не хочу, не можу. Мій друже, любий мій друже, створений для мене, як можна, щоб я жила сама, тепер, коли я знаю інше життя? О, я знала ще інше життя, повне якогось різкого, пройнятого жалем і тугою щастя, що палило мене, і мучило, і заставляло заламувати руки і битись, битись об землю в дикому бажанні загинути, зникнути з цього світу, де щастя і горе так божевільно сплелись... А потім і щастя, і горе обірвались так раптом, як дитяче ридання, і я побачила тебе... я пішла до тебе... як сплакана дитина іде в обійми того, хто її жалує... Се нічого, що ти не обіймав мене ніколи, се нічого, що між нами не було і спогаду про поцілунки, о, я піду до тебе з найщільніших обіймів, від найсолодших поцілунків! Тільки з тобою я не сама, тільки з тобою я не на чужині. Тільки ти вмієш рятувати мене від самої себе. Все, що... тьмарить мені душу, ти проженеш променем твоїх блискучих очей, – ох, у тривких до життя людей таких очей не буває! Се очі з іншої країни...

Мій друже, мій друже, нащо твої листи так пахнуть, як зів'ялі троянди?... Візьми мене з собою... Я створю тобі світ, новий світ нової мрії... Я ж для тебе... вмерла і воскресла... Візьми мене з собою. Я так боюся жити! Візьми... Ми підемо тихо посеред цілого лісу мрій і згубимось обоє помалу, вдалині. А на тім місці, де ми були в житті, нехай троянди в'януть, в'януть і пахнуть, як твої любі листи, мій друже...

Драматург. Чашу трагічного кохання Леся випила до дна.
(Виходить мати.)

Мати. Леся! Се – дружба чи щось інше?

Леся. Не питай мене про се, мамочко. Як тільки я сяду писати про нього, я думаю, тільки про те, що я його люблю – без міри, без краю, що те кохання – ніж у моєму серці, вирви ніж з серця, і воно кров'ю зійде... Він не любить мене, і я нещасна. Коли б він любив мене, ми обоє б нещасні були. Я знаю се і все-таки його кохаю, сама себе палю вогнем.

Драматург. Лесі роблять складну операцію, і вона практично звільняється від хвороби. Але Сергію Мержинському стає дедалі гірше. Надії не залишається, і Леся їде до нього, наражаючи себе на нову небезпеку. Але вона твердо вирішила залишатися з ним до останнього подиху...

Джерело: <http://klasnaocinka.com.ua/uk/article/stsenarii--svyata-ridnoyi-movi--prisvyachenii-mizh.html>